

εῖχον φθάσει ἥδη ἐπὶ τῆς ἀκρας τοῦ τείχους κατέπεσαν ἐπὶ τῶν δοράτων καὶ τῶν γυμνῶν ἔιφῶν τῶν συστατιωτῶν των. Τότε ἡ ἀταξία καὶ ἡ σύγχυσις διεδόθη εἰς τὰς τάξεις τῶν ἐφοριώντων, ἀλλ᾽ οἱ ἀρχῆγοι τῆς συνωμοσίας ἔμενον θεωροῦντες τὰ πάντα μὲν ὅμικα ἀτάραχον. Οἱ Πύρροις ἐνηγκαλίζεται τοὺς νέους του ἑταίρους ἐπὶ τοῦ αἰμάσσοντος πτώματος τοῦ ἀδελφοῦ του, παραδίδει τὸν ἔτερον ἀδελφόν του εἰς τὰ ἔιφη των, καὶ καθιστᾷ αὐτοὺς κατόχους τῶν εἰς τὴν φρούρησιν του ἀνατεθέντων τριῶν πύργων, μετὰ τῶν ὅποιων ἐπὶ τὰ ἔτεροι περιῆλθον πάραυτα εἰς τὴν ἔξουσίαν των. Οἱ Πύρροις προξεκάλεσε τότε εἰς βοήθειάν του ἀπαντά τὸν χριστιανὸν στρατὸν, προσαρμόσας τῇ ἐπάλξει ἐτέραν κλίμακα, δι᾽ ἣς ἀνέβησαν οἱ προθυμώτεροι τῶν σταυροφόρων· εἴτα ὑπέδειξε τοὺς λοιποὺς θύραν τινὰ, θίν βιάσαντες οὗτοι εἰτῆλθον ἐν τῇ πόλει.

Οἱ Γοδεφρεῖδος, οἱ Βαζίμουνδος, οἱ κόμης τῆς Νορμανδίας, διέτρεχον μετ' οὐ πολὺ εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Ἀντιοχείας ἐπὶ κεφαλῆς τῶν λόγων των. Αἱ σάλπιγγες ἔκραζον ἄπασαι, καὶ ἀπὸ τῶν τεσσάρων λόφων τῆς πόλεως ἀντήχει ἡ τρομερὰ κραυγὴ· «Ο Θεὸς τὸ θέλει! οἱ Θεοὶ τὸ θέλει!» Άμα ἤκουσαν τὸν πρῶτον θύρων τῆς προσβολῆς ταύτης οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἀντιοχείᾳ χριστιανοὶ ἐνόμισαν, ὅτι ἦγγικεν ἡ τελευταία στιγμὴ, καὶ διτὶ οἱ μουσουλμάνοι ἤρχοντο νὰ κατασφάξωσιν αὐτούς. Οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἡμικοιμώμενοι ἐξῆλθον τῶν οἰκιῶν των ὅπως μάθωσι τὸ αἵτιον τοῦ θορύβου, καὶ ἀπέθηνσκον ἀγγοοῦντες ποῖοι εἰσὶν οἱ προδόται, καὶ ὑπὸ ποίων χειρῶν ἐλάμβανον τὸν θάνατον. Τινὲς ἐξ αὐτῶν, εἰδόποιηθέντες περὶ τοῦ κενδύνου, κατέφυγον ἐντὸς τῆς ἐπὶ τοῦ ὄρους ἀκροπόλεως· ἔτεροι ἔφευγον ἔξω τῶν πυλῶν τῆς πόλεως, πάντες δὲ οὗτοι δὲν ἤδειναντο νὰ φύγωσιν ἔπιπτον ὑπὸ τὴν σπάθην τοῦ νικητοῦ.

Ἐν μέσῳ τῆς αἰματηρᾶς ταύτης νίκης, οἱ Βαζίμουνδος δὲν ἐλησμόνησε νὰ λάβῃ τὴν κατοχὴν τῆς πόλεως, καὶ διτὲ ἐπῆλθεν ἡ ἡμέρα, ἐφαίνετο ἥδη ἡ ἐρυθρὰ σημαία του ἐπὶ τοῦ ὑψηλοτέρου πύργου τῆς πόλεως. Οἱ πλεῖστοι τῶν ἐν τῇ πόλει ἐνοικούντων χριστιανῶν, οἵτινες κατά τὸ διάστημα τῆς πολιορκίας εἶχον πλεῖστα ὑπεφέρει ἐκ τῆς τυραννίας τῶν ἀπίστων, συνηνώθησαν μετὰ τῶν ἐλευθερωτῶν των· πλεῖστοι αὐτῶν ἐδείκνυντο τὰς ἀλύσεις δι᾽ ὃν ἐδεσμεύθησαν παρὰ τῶν Τούρκων, καὶ ήθεα εὗτη ἥρθιζεν ἔτι μᾶλλον τὴν μανίαν τοῦ νικηφόρου στρατοῦ. Αἱ πλατεῖαι ἦσαν κεκαλυμμέναι

ὑπὸ πτωμάτων, καὶ τὸ αἷμα ἔρρεεν ὡς χείμαρρος εἰς τὰς ὁδούς. Ἐντὸς τῶν οἰκιῶν, ὅπου εἰσήρχοντο οἱ στρατιῶται, θρησκευτικὰ ἐμβλήματα ἐδείκνυντο αὐτοῖς τὰς τῶν χριστιανῶν, καὶ ἵεροι ὅμνοι ψαλλόμενοι ἀνήγγελλον τοὺς ἀδελφούς των. Πᾶν δὲ, τι δὲν ἔφερε τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ ἐγένετο ἀντικείμενον τῆς μανίας των, καὶ πάντες δοσι δὲν ἐπρόφερον τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ ἐσφάζοντο ἀνηλεῖς.

Οὕτω ἔάλω καὶ ἡ πόλις αὕτη διὰ τοῦ δόλου, ὡς τὸ ἀρχαῖον Ἱλιον· δὲ δοικητῆς διωμαγός φεύγων ἐφονεύθη ὑπὸ τινῶν ἀρμενίων ἔξω τῆς πόλεως. Άφοῦ οἱ χριστιανοὶ ἐκορέσθησαν αἴματος, ἥρκεσθησαν εἰς τὸ νὰ περιωρίσωσι τοὺς ἐν τῇ Ἀκροπόλει καταφυγόντας τούρκους, καὶ ἐπανελθόντες εἰς τὴν πόλιν παρεδόθησαν ἐξ δλοκλήρου εἰς τὴν μέθην τῆς νίκης των.

(ἀκολουθεῖ),

Ο ΓΑΜΟΣ

ΠΑΡΑ

ΤΟΙΣ ΑΡΧΑΙΟΙΣ ΕΛΛΗΣΙ ΤΕ ΚΑΙ ΡΩΜΑΙΟΙΣ.

Ο ΓΑΜΟΣ, λέγει τις τῶν σοφῶν γάλλων, δὲν εἶναι τι τῶν μικροῦ λόγου ἀξίων, ἢ τι τῶν μετρίων τοῦ βίου· εἶναι καθόλου ἢ μέγα τι ἀγαθόν, ἢ τ' ἀνάπταλιν μέγα κακόν, μεγάλη τις ἀνεστις τοῦ βίου ἢ μέγας σάλος καὶ ταραχὴ, παράθεισος ἢ κόλασις· εἶναι ἥδιστος καὶ γλυκύτατος βίος ἐὰν καλὸς ἀποβῆ, χαλεπὴ δὲ καὶ δύσκολος ἐμποιία καὶ δεσμὸς ἀκανθώδης καὶ φαρμακερὸς ἐὰν τύχη κακός· εἶναι τέλος σύμβασις τις ἢ συνθήκη, ἐν ᾧ ἀκριβέστατα ἐπαληθεύεται τὸ δὴ λεγόμενον ἀνθρωπὸς ἀνθρώπῳ Θεὸς ἢ λύκος, (*homo homini Deus aut lupus*).

Ἡ σοερά κατη διάκρισις εἶναι πραγματικὴ εἰκὼν τοῦ γάμου διὰ πᾶσαν κοινωνίαν καὶ διὰ πάντας τοὺς αἰώνας. Εἰς τὰς ἀρχαῖας κοινωνίας, τὰς μᾶλλον πεπολιτισμένας, ὅπου η μονογαμία ὑπῆρχεν ἐν ἀρχῇ, η διὰ τοῦ γάμου ἐνωσις τοῦ ἀνδρὸς μετὰ τῆς γυναικὸς ἀπετέλει, καθὼς τὴν σῆμερον, τὸ σπουδαιότερον συμβόλαιον τοῦ ἀνθρωπίνου βίου. Οἱ αὐτὸς σχεδὸν κατὰ τὰς συνεπείας του ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν Ρώμῃ διάμοιρος, προστάλμένεν διμως διαφοράς τινας κατά τε τοὺς νόμους καὶ τὰ ἥθη τὰ διέποντα τὰς κοινωνίας ταῦτας διὸ καὶ θέλομεν ἔξετάσει αὐτὸν ἴδιας ἐν ταῖς

δυσὶ ταύταις χώραις, καὶ πρῶτον παρὰ τοῖς Ἑλλησι.

Α.

‘Ο Γάμος παρὰ τοῖς ἀρχαίοις’ Ελλησιν.

Οἱ ἀρχαῖοι τῆς Ἑλλάδος νομοθέται ἐθεώρησαν τὸν γάμον ὡς ἀντικείμενον οὐ μόνον ἴδιωτικοῦ, ἀλλὰ καὶ δημοσίου συμφέροντος. Τοῦτο συνέβαινε πρὸ πάντων ἐν Σπάρτῃ, ὅπου οἱ περὶ γάμου νόμοι παρεῖχον ἐκπληκτικὸν παράδειγμα, τεῖνον εἰς τὸ νὰ καθυποτάξῃ τὰ τε συμφέροντα καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τῶν ἴδιωτῶν εἰς τὰς εἴτε πραγματικὰς, εἴτε καὶ ὑποτιθεμένας ἀνάγκας τοῦ δημοσίου. Οὗτοι κατὰ τὴν νομοθεσίαν τοῦ Λυκούργου κατηγορίαι ἐπὶ ἐγκλήματι ἐδύναντο νὰ ἀπαγγελθῶσι κατ’ ἔκεινων, οἵτινες ἐνυμφεύοντο βραδύτερον τοῦ δέοντος, ἢ ἐποίουν γάμους κακῶς συνηρμοσμένους, ὡς ἐπίσης καὶ κατ’ ἔκεινων οἵτινες ἔμενον ἄγαροι. Αἱ δὲ διατάξεις αὗται ἐθεμελιοῦντο ἐπὶ τῆς κοινῆς παραδεδεγμένης ἀρχῆς, ὅτι χρέος ἐκάστου πολίτου εἶναι νὰ δίδῃ εἰς τὴν πολιτείαν τέχνον ὑγίεις καὶ φωμαλαζίον. Ὡθεν οἱ Σπαρτιάται ἐθεώρουν τὴν τεκνογονίαν ὡς τὸν μόνον σκοπὸν τοῦ γάμου, καὶ τὴν πολιτείαν ὡς τοσοῦτον ἐνδιαφερομένην εἰς τὸ νὰ παρορμᾶται τοῦτο, ὥστε ἡ γυνὴ, τῆς δύοντος ἡ μετὰ τοῦ ἀνδρὸς ἔνωσις ἔμενεν ἄγονος, οὐ μόνον εἴχε τὴν ἄδειαν, ἀλλὰ καὶ ἐπεβάλλετο εἰς αὐτὴν ὑπὸ τῶν νόμων νὰ συνοικήσῃ μετ’ ἄλλου ἀνδρός.

Σύμφωνα πρὸς τὴν ἀρχὴν ταύτην καὶ μὲ τὸν σκοπὸν νὰ προλάβῃ τὴν ἐξόντωσιν τοῦ γένους αὐτοῦ ὁ Ἀναξανδρίδης ἔλαβε τὴν ἄδειαν νὰ ἔχῃ δύω γυναικας, περίπτωσις ὅλως ἐξαιρετική, καὶ καθὼς παρατηρεῖ ὁ Ἰρόδοτος, παρὰ τὰ ἑλληνικὰ ἡθη καὶ αὐτῶν τῶν ἀπωτάτων χρόνων. Οὕτως οἱ ἡρωες τοῦ Ὁμήρου φαίνεται ὅτι οὐδέποτε εἴχον πλείονας τῆς μιᾶς νομίμου γυναικὸς, εἰ καὶ ἀπαντῶμεν αὐτοὺς συχνάκις εἰς σχέσιν μετὰ παλλακίδων.

Οἱ Σόλων ἐπίσης ἐθεώρησε τὸν γάμον ὡς πρᾶγμα, εἰς ἣν ἡ πολιτεία ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐπεμβάσεως. Τιφόντι βλέπομεν ὅτι οἱ νόμοι αὐτοῦ παρεδέχοντο τὴν κατὰ τῶν ἀγάμων κατηγορίαν (γραφὴ ἀγαμίμου), ἀν καὶ ἡ αὐτηρότης αὐτη πρωτεῖας ἐξέπεσεν εἰς ἀγρηστίαν. Ωσαύτως ὁ Πλάτων δύναται νὰ χρησιμεύσῃ εἰς ἀπόδειξιν τοῦ πόσον γενικὸν ὑπῆρχε τὸ αἰσθημά τοῦτο. Οἱ νόμοι αὐτοῦ ἀναφέρουσι χρηματικὰς ποινὰς καθ’ οίουδήποτε,

ὅστις δὲν ἦθελε νυμφευθῆ πρὸ τοῦ τριακοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας του, καὶ λέγει ῥητῶς ὅτι ὁ πολίτης προκειμένου νὰ ἐκλέξῃ γυναικα, δρεῖτε νὰ συμβουλεύηται πολὺ μᾶλλον τὰ συμφέροντα τῆς πολιτείας ἢ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ κλίσιν. Ἄλλῃ ἀνεξαρτήτως πάσης περὶ τοῦ δημοσίου συμφέροντος θεωρίας οἱ ἀρχαῖοι ἀνέρισκον κατὰ τὰ ἡθη αὐτῶν ἴσχυρὰ αἴτια, ὅπως θεωρῶσι τὸν γάμον ὑποχρεωτικὸν· ὁ Πλάτων συγκαταριθμεῖ εἰς τὰ αἴτια ταῦτα τὸ ιερὸν δι’ ἔκαστον ἄνθρωπον χρέος τοῦ νὰ ἀφήσῃ ἀντιπροσώπους, ὅπως διαδέχωνται αὐτὸν ὡς ὑπουργοὶ αὐτῆς τῆς θεότητος. Προσθετέον ἐνταῦθα τὴν ἐπιθυμίαν οὐ μόνον τοῦ νὰ διαιωνίσῃ τις τὸ ἴδιον ὄνομα, ἀλλὰ προσέτι νὰ ἐμποδίσῃ τὴν διασκόρπισιν τῆς κληρονομίας αὐτοῦ καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ μετὰ θάνατον τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐπισήμων ἔκεινων ιερῶν τελετῶν ἢ νομίμων, ἀτινα τοσοῦτον σπουδαῖα παρὰ τοῖς ἀρχαῖοις ἐθεωροῦντο. Τὰ αὐτὰ δὲ αἴτια ὑπεχρέουν ὅσους ἔμενον ἀτεκνοί νὰ μίθετῶσι τέκνα.

Σπανίως ἡ ἐκλογὴ τῆς γυναικὸς ἐστηρίζετο ἐπὶ τῆς κλίσεως. Τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου κατεγίνετο ὁ πατήρ εἰς τὴν ἐκλογὴν γυναικὸς διὰ τὸν υἱόν του, τὴν δόπιαν ἔκεινος οὐδέποτε ἄλλοτε εἶχεν ἴδει, καὶ ἡ ναγκάζετο νὰ νυμφευθῇ, ὅπως θέσῃ τέρμα εἰς τὸν ἀκόλαστον αὐτοῦ βίον καὶ τὰς ἀφρούνας τῆς νεότητος. Ο Τερέντιος καὶ ὁ Πλαύτος πολλάκις παρέστησαν ἐπὶ θεάτρου τοιαύτας σκηνὰς, ἵσως κατά τι ὑπερβολικάς, ἀλλ’ εἰλημμένας βεβαίως ἐκ τοιούτων περιστατικῶν τοῦ βίου. Ομοίως δὲ καὶ διὰ τὰς γυναικας οὕτως εἴχε τὸ πρᾶγμα, οὐδόλως δηλονότι ἐθεωρεῖτο ἀναγκαῖα ἡ συναίνεσις αὐτῶν. Τοπεχρεοῦντο νὰ συμμορφῶνται πρὸς τὰς ἐπιθυμίας καὶ τὴν θέλησιν τῶν γονέων αὐτῶν καὶ νὰ δέχωνται ἐκ τῶν πατρικῶν χειρῶν ἔκεινον, ὅστις ἐπρεπε νὰ γίνη κύριος αὐτῶν καὶ δεσπότης. Ο τρόπος οὗτος τοῦ συνάπτεσθαι εἰς γάμον φυσικὸν ἦτο νὰ παρεμποδίζῃ τὴν μεταξὺ τῶν συζύγων ἐμπιστοσύνην καὶ ἀμοιβαίνη ἀγάπην μέχρι τούλαχιστον τῆς συνοικήσεως καὶ ἐγκαταστάσεως αὐτῶν.

Κατὰ τοὺς νόμους τῶν Ἀθηναίων ὁ πολίτης δὲν ἡδύνατο νὰ νυμφευθῇ ξένην γυναικαῖα ὡς πρὸς δὲ τὴν συγγένειαν καὶ τοὺς δεσμοὺς τοῦ αἴματος οὐδαμοῦ τῆς Ἑλλάδος, ἐκτὸς σπανίων τινῶν ἐξαιρέσεων, ὑπῆρχε ἐμπόδιόν τι. Μόνον ἡ ἐκ τῶν αὐτῶν γονέων καταγωγὴ ἐκώλυεν εἰς τοῦτο. Οὕτων καὶ αὐτοῖς οἱ ἀδελφοὶ ἡδύναντο νὰ νυμφευθῶσι τὰς ἀδελφὰς αὐτῶν, ὅταν αὗται δὲν κατήγοντο ἐκ τῆς

αὐτῆς μητρὸς, καθὼς ἔπραξεν δὲ Κίμων λαβὼν εἰς γυναικαὶ τὴν Ἐλπινίκην. Ἀλλ' ὅμως μετ' ἀπεγχθείας ἐθεωρεῖτο γενικῶς δὲ τοιοῦτος συγγενικὸς γάμος.

Ἐν Ἀθήναις ὅταν πατήρ τις ἀπέθνησκεν ἀδιάθετος καὶ χωρὶς νὰ ἀφήσῃ ἄρρενα τέκνα, ή κληρονόμος αὐτοῦ δὲν εἶχε τὴν ἀδειαν νὰ ἔλθῃ εἰς γάμον μετ' ἀνδρὸς οἰουδήποτε, διότι δὲ νόμος ὑπερχρέου αὐτὴν νὰ συνέλθῃ εἰς γάμον μετὰ τοῦ πλησιεστέρου αὐτῆς συγγενοῦς, ὅντος ἀγάμου. Ἐὰν δὲ ἦτο πτωχὴ δὲ συγγενὴς ἐκεῖνος εἶχε τὴν ἀδειαν ή νὰ νυμφευθῇ αὐτὴν ή νὰ προκήσῃ ἀναλόγως τῆς καταστάσεως αὐτοῦ. Ἐάν δὲ εἴχε θυγατέρας, αὗται ἡσαν ἐπίσης προωρισμέναι διὰ τοὺς ἔξαδέλφους αὐτῶν, τοῦ πλησιεστέρου τούτων ἔχοντος τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς τῆς πρώτης ἐξ αὐτῶν. Πραγματικῶς ἡτε κληρονόμος καὶ ή κληρονομία φαίνονται ὅτι ἀνήκον εἰς τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας, ἀν καὶ κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους δὲ πατήρ δὲν ἤδηντο νὰ δώσῃ εἰς γάμον τὴν θυγατέρα αὐτοῦ χωρὶς τῆς συγκαταθέσεως της. Πλὴν τοῦτο δὲν συνέβαινε κατὰ τὴν νεωτέραν τῶν Ἀθηναίων νομοθεσίαν, ἥτις παρεῖχεν ἀπόλυτον ἔξουσίαν εἰς τὸν πατέρα νὰ δικιάσῃ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ ὅπως αὐτὸς ἔθεντο. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον αἱ χῆραι ὑπεβάλλοντο εἰς δεύτερον γάμον κατὰ τὴν θέλησιν τῶν προτέρων αὐτῶν ἀνδρῶν, οἵτινες ἐθεωροῦντο ὡς νόμιμοι αὐτῶν φύλακες καὶ κηδεμόνες.

Η αὐτὴ συνήθεια ἴσχυε καὶ ἐν Σπάρτῃ. Ἐκεὶ δὲ προσέτι, ἐὰν πατήρ τις οὐδὲν προσδιώκει διὰ τὴν τύχην τῆς θυγατρός του, ὁ βασιλεὺς τότε ἐλάμβανε πρόνοιαν καὶ ἔξελεγε δι' αὐτὴν ἀνδρα ἐκ τῆς οἰκογενείας της. Ἐν τῇ Ἰουδαϊκῇ νομοθεσίᾳ ἐπίσης ἀπαντᾶται μεγάλη τις δρμοιότης πρὸς τοὺς ἐν Ἀθήναις ἴσχυοντας νόμους ὡς πρὸς τοὺς κληρονόμους.

Ημέραι τινὲς καὶ ὥραι τοῦ ἐνικυτοῦ ἐθεωροῦντο ὡς μᾶλλον εὐνοϊκοὶ πρὸς τέλεσιν τοῦ γάμου. Οἱ Ἀριστοτέλης προβάλλει τὸν χειμῶνα ὡς μίαν τῶν ὥρῶν τούτων. Ὡθεν καὶ ἐν Ἀθήναις δὲ μὴν Γαμηλιῶν, ὅστις ἀντιστοιχεῖ ἐν μέρει πρὸς τὸν ἡμέτερον Ἰανουάριον, ὧνομάσθη οὕτως ἔνεκεν τῶν πολλῶν γάμων, οἵτινες ἐτελοῦντο κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτοῦ. Οἱ Ἁστοδος συνιστᾶ νὰ γίνωνται οἱ γάμοι τὴν τετάρτην ημέραν τοῦ μηνὸς, δὲ Εὐριπίδης δηλεῖ περὶ τοῦ χρόνου καθ' ὃν ἡ σελήνη εἶναι πλησιακής, ὡς περὶ χρόνου εὐνοϊκωτάτου εἰς γαμηλίους τελετάς. Πλὴν κατὰ τὸν Πρόκλον οἱ Ἀθηναῖοι προέκρινον τὸν χρόνον τῆς νέας σε-

λήνης. Πολὺ δὲ διαφέρουσιν αἱ γνῶμαι τῶν συγγραφέων περὶ τῆς ἡλικίας, μεθ' ὃν οἱ ἀρχαῖοι συνήπτοντο εἰς γάμον. Ἐν γένει δὲ κατ' αὐτὸν δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι οἱ μὲν ἀνδρες ἵνα νυμφεύονται ἐπερίμενον τὴν πλήρωσιν τοῦ τριακοστοῦ ἡ τριακοστοῦ πέμπτου ἔτους, αἱ δὲ γυναικες ἐδίδοντο εἰς γάμον κατὰ τὸ είκοστὸν ἡ καὶ βραδύτερον.

(ἀκολουθεῖ)

ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ 1864.

*Ἐν ἔτος ἐπεσε νεκρὸν

Κι' ἄλλο γεννᾶται νέον·
Τὸ παρελθὸν φεύγει ωχρὸν,

Καὶ μέλλον ἥρχισε λαμπρὸν

Πλῆρες ἐλπίων νέων.

*Ο τῆς Ἑλλάδος οὐρανὸς

Ἐξήστρωψε καὶ πάλιν

Ἀνέφελος καὶ γαλανὸς,

Κι' ἐπαυσεν Ἀρης δ δεινὸς

Τὴν μιαφόνον πάλην.

*Ο Ἔρως διμως πονηρός

Τὰ φλογερά του βέλη

Ἄρχειται πάλιν δ σκληρὸς

Νὰ ἐκτοξεύῃ φλογερῶς

Σ τὰ τρυφερά μας μέλη.

*Ἴδου ἀνοίγονται χαροὶ,

Καὶ στίλβουν μυροβόλοις

Ὦμοι καλοὶ καὶ σργυροῖ,

Καὶ πᾶδες νέοι κι' ἐλαφροῖ

Χαρεύουν ἀνθεβόλαι.

Τὸ Σύνταγμά μας, τί χαρά

Κι' αὐτὸς γορεύει διῆτε!

Κι' ἀν 'ς τὰ ταμεῖα μας σκληρὰ

Ἐνέσκηψεν δι συμφορή;

*Ω, μὴν ἀπελπισθῆτε.

*Αν ἐγινόμην ὑπουργὸς

Κ' ἐγὼ τὸ σύνταγμά μας

Θὰ ἐπροσκύνων ἐναργῶς,

Κ' Ἑλλην δὲν θά μενει ἀργὸς,

Κ' ἐπαυσεν τὰ δεινά μας.

Μισθίους εἰ; Ἀπαντας ἀδρούς

Θὰ ἔδιδα ἴσχυρων,

Κ' εἰς τὰς Κυρίας μας χορούς,

Καὶ 'ς τὸ ταμεῖον μας σωρούς

Θὰ ἔχυνα χρυσίον.

Κ' εἰς τὸν Ἱσθμὸν τὴν ἀργυρᾶν

Νὰ ἔρῃ θάλασσά μας